
JAN-ERIK FJELL
PŘÍPAD CASSANDRA
ANTON BREKKE, PŘÍPAD DEVÁTÝ

Jan-Erik Fjell

Případ Cassandra

Kriminální román

NORLA
NORWEGIAN LITERATURE ABROAD

This translation has been published with the financial support of NORLA.
Tento překlad vychází s laskavou finanční podporou literární agentury NORLA.

© Jan-Erik Fjell, 2022 by Agreement with Grand Agency

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Ivana Voráčková, 2026
Cover © Alette Bertelsen / Aletteb.dk, 2026
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-8550-6 (pdf)

Jan-Erik Fjell

Případ Cassandra

Kriminální román

přeložila Ivana Voráčková

Kapitola 1

Středa večer

Sunniva Nylundová sebrala v chodbě synovo hasičské auto a pokračovala do obýváku. Georg, šestiletý špringršpaněl, stál u dveří na terasu a zíral na zahrádku a černý les za domem. Z kuchyně se ozývaly zvuky, jak manžel něco hledal ve skříni. Sunniva upravila stmívacím vypínačem intenzitu světla. Když míjela dveře na terasu, zadívala se na svůj a Georgův odraz.

„Usnul?“ zeptal se Thomas.

Manžel stál u linky, chystal si svačinu a u toho ukusoval chleba. Sunniva odložila hasičské auto vedle sušeného květu na parapetu a postavila se za manžela. Objala ho kolem pasu a opřela se mu bradou o rameno.

„Oči měl každopádně zavřené,“ odpověděla tiše. „A když jsem odcházela, neprotestoval.“

Pustila Thomase. Na hodinách na stěně se blížila devátá. Pohladila manžela po krku a vrátila se do obýváku. Posadila se na pohovku. Zapnula televizi, a zatímco přepínala mezi kanály, Georg dál vrčel na dveře na terasu.

„Georgu,“ ozval se z kuchyně Thomas. „*Ne*.“

Georg ztichl. Slyšela manžela, jak uklízí. Pak jak jde po schodech do patra. Po pár minutách se vrátil v uniformě s odrazkovými pásy na nohavicích. V náručí držel Lukase.

„Koukej, koho jsem našel stát v postýlce," prohlásil Thomas a usmál se na syna.

Skoro dvouletý klučík ležel tátovi v náručí a vytřeštěnýma očima se díval na matku. Sunniva natáhla ruce a vzala si ho. Posadila si ho na klín a objala ho. Lukas zaklonil hlavu a podíval se na ni, ale rychle se obrátil ke Georgovi, který zase zavrčel. Thomas přešel přes pokoj. Zastavil se vedle psa. Vyhlédl do tmy. Další zavrčení. Dřepl si a zadíval se stejným směrem. Podrbal psa po obou stranách krku.

„Co tě to zas popadlo, Georgu? Hm?" řekl hravě. „To už se takhle těšíš do práce? Co? Tak strašně se tam těšíš?" Podíval se na manželku. „Taky bych se na ty noční šichty chtěl takhle těšit."

„Zase tam stojí srnky?" zeptala se.

Thomas se opřel čelem o sklo.

„Já venku rozhodně nic nevidím."

Pak si došel pro Georgův obojek. Velkými žlutými písmeny na něm stálo „Celní správa – Customs". Nasadil mu ho. V kuchyni si vzal zabalenou svačinu. Sunniva slyšela, jak zapíná zip tašky. Vrátil se do obýváku. Políbil ji na tvář a prohrábl Lukasovi vlasy, pak vyšel do chodby a zavolal na Georga, který se k němu okamžitě rozeběhl. Když se vchodové dveře otevřely, dovnitř se vehnal závan chladného vzduchu.

„Uvidíme se brzo ráno!" ozvalo se z chodby.

Dveře se zase zabouchly. Lukasovy světlé kudrny ji polechtaly na krku. Pár minut se společně dívali na televizi, pak ho vzala nahoru do patra. Donesla ho do své a Thomasovy ložnice. Uložila ho doprostřed postele. Rozsvítila lampičku na nočním stolku a zalezla k němu pod peřinu.

„Co kdybys dneska v noci spal s maminkou, co?" Pohladila ho po tvářičce. „Tys asi věděl, že jde táta do práce, viď? Věděl?"

Opřel se jí hlavičkou o paži. Položila mu ruku na hrudníček v pyžamku. Podíval se na ni a usmál se. Sunniva se převalila na bok. Přitáhla ho těsně k sobě, hladila ho po prsíčkách a přitom tiše pobrukovala. Lukasovi se začaly zavírat oči. Pak se zavřely úplně. Sunniva je také zavřela a poslouchala synův zpomalující se dech.

Otevřela oči. Lukas také. Z přízemí se ozval zvuk. Tlumená rána. Jako by někdo příliš prudce zavřel okno.

Nebo jako by někdo vešel dveřmi.

„Co to bylo?" zašeptala. „Že by táta něco zapomněl?"

Lukas se zavrtěl.

„Thomasi?" zavolala Sunniva otevřenými dveřmi ložnice. „To jsi ty?"

Bylo ticho. Posadila se. Poslouchala. Zvedla Lukase a přesunula ho do ohrádky před manželskou postelí.

„Maminka bude hned zpátky."

Sešla po schodech. Došla k vchodovým dveřím. Byly zavřené, v chodbě ale zůstával studený únorový vzduch. Možná se dveře po Thomasově odchodu pořádně nedovřely, pomyslela si Sunniva, a ta rána, co nahoře slyšeli, byl jen vítr, který je prudce zabouchl. Otočila klíčem a zkusila kliku jako vždycky, když si ověřovala, že je zamčeno. Šla do kuchyně. Nebylo ještě ani půl desáté, ale nemělo smysl zůstávat vzhůru. Klidně si může jít lehnout rovnou s Lukasem, aspoň bude vyspaná, až se někdy mezi pátou a šestou ráno vzbudí. Zhasla stropní světlo. Došla do obýváku a také tam zhasla, pak vyšla po schodech, zašla do koupelny a začala si čistit zuby. Z ložnice zaslechla Lukase.

„Hned jsem tam, zlatíčko!" zavolala s pusou plnou zubní pasty.

Vydal znovu ten samý zvuk. Trochu vyšší. Ten, který vydával, když ho něco zneklidnilo. Sunniva si dočistila zuby.

Hodila kartáček do skleničky ve skříňce. Zhasla a vyšla z koupelny.

Když vešla do zšeřelé ložnice, Lukas se opíral o příčky dětské ohrádky.

„Máma nebyla nikde daleko," řekla tlumeně a naklonila se k němu. Nos mu skoro přitiskla ke krku. „Půjdeme si zase lehnout?"

Lukas odtáhl hlavu. Jednou rukou se pevně držel příček a druhou ukazoval někam přes rameno. Sunniva se narovnala. V okně uviděla vlastní odraz.

A také postavu, která stála za ní v rohu.

O DVANÁCT DNÍ POZDĚJI

Kapitola 2

Pondělí ráno

Anton otevřel oči a okamžitě zalapal po dechu.

Pod peřinou mu divoce bušilo srdce. Zase tam byl. Nebo tam spíš bylo to. Tvář, kterou, jak dobře věděl, už dávno zpopelnili společně s tělem, k němuž náležela, a uložili do hlíny na hřbitově, jehož jméno si nepřál znát. Tvář, která ho odmítala opustit, objevovala se, když byl spánek nejhlubší, a zalehla ho jako noční můra, dokud těch šest ran nožem nedostal zas.

Anton se snažil dýchat stejnoměrně a vnímal, jak se srdce pomalu zklidňuje. Naslouchal bubnování deště do oken a zdí, dokud mu na telefonu nezazvonil budík. Když přehodil nohy přes okraj postele, v zádech ho píchlo. Zašklebil se. Ztuhle seděl, dokud bodavá bolest nepřešla. Rozsvítil noční lampičku. Nechal oči přivyknout světlu, pak se opřel dlaní o matraci a s námahou se zvedl na nohy.

Vysprchoval se a oblékl. Došel do kuchyně. Otevřel skříňku nad sporákem. Vytáhl dávkovač a zvedl víčko na krabičce pro první den v týdnu. Paralen, Nobligan a Neurontin. Ne proto, že by bolesti v zádech byly už teď k nesnesení, ale protože věděl, že než zpoza mraků vykoukne slunce, přesně takové budou. Spolkl prášky a podíval se z kuchyňského okna. Ve světle pouliční lampy se déšť řítil k zemi jako šípy.

Obrátil do sebe zbytek vody, postavil skleničku na linku a usadil se s tabletem na gauč. Pustil televizi a přepnul na Dobré ráno. Hodiny v rohu pod logem programu ukazovaly 07.40. Zbývala hodina, než bude muset vyrazit z domova.

Anton nechal televizi brebentit na pozadí a rychle projel nadpisy článků v různých internetových novinách. Dvojice moderátorů z obrazovky zmizela. Ranní pořad vystřídaly reklamy a následně zpravodajství a počasí.

O hodinu později déšť nepolevil ani o trošku a Anton zaklel, když zjistil, že deštník není ani v chodbě, ani v kumbále: syn mu ho včera sebral, když po víkendové návštěvě odcházel na vlak do Osla.

Anton převracel kumbál naruby a hledal jiný deštník, přitom neustále kontroloval hodinky. Schůzka začínala za osmnáct minut a on musel konstatovat, že s deštníky je to stejné jako s baterkami: člověk jich má spoustu, dokud je nepotřebuje. Znovu zaklel. Hledal dál. Úplně vzadu v jedné skříni našel starou outdoorovou bundu s kapucí. Oblékl si ji. Skočil do pořádných bot, odemkl a vyšel ven.

Na společné zahrádce ve dvoře déšť pleskal tak silně, až se na zemi dělala pěna. Z úkrytu pod schody k vedlejšímu bytu se vynořil sousedův kocour. Otřel se Antonovi o nohu a zamňoukal.

„Já vím, Alfréde," povzdechl si Anton a zvedl ho. Pohladil ho po hlavě a podrbal na krku. „Život je peklo."

Posadil Alfréda na rohožku přede dveřmi. Šedě pruhovaný kocour k němu vzhlédl. Znovu zamňoukal. Anton pár sekund bez ustání zvonil, pak si vrazil ruce do kapes a přešel dvůr. Zahnul doprava a pokračoval na západ po Ferjestedské ulici. Zaslechl, jak opodál nastartovalo auto a zamířilo k němu.

Jakmile auto dojelo k němu, přibrzdilo, pak znovu zrychlilo a o pár metrů dál zastavilo, částečně na chodníku.

Z místa řidiče vystoupila žena a podívala se na Antona přes střechu vozu.

„Anton Brekke?“

Měla na sobě kabát. Světlé vlasy byly stažené do culíku, který jí visel na jedno rameno.

„Co chcete?“

„Jste to vy, že?“

Anton vtáhl hlavu mezi ramena, déšť ho bičoval do obličeje.

„Co chcete?“

„Já…“ Vykročila a zastavila se v oblaku kouře z výfuku za autem. „Jmenuju se Rikke Vikenová.“ Ukázala k činžáku. „Zkoušela jsem u vás před chvílí zvonit, ale…“

„Odpojil jsem zvonek. Tak… co… chcete?“

„Zajímalo by mě, jestli byste měl deset minut.“

„Neměl,“ odpověděl Anton a udělal krok, aby naznačil, že z jeho strany je hovor u konce. „Mám schůzku.“

„Tak pět?“

Podíval se na konec ulice k městské knihovně. Velkolepá budova byla přes déšť sotva vidět. Anton vytáhl mobil. Podíval se na hodiny. Měl třináct minut.

„Povězte mi, o co jde.“

„Chtěla bych si s vámi promluvit o svém bratrovi. Liamu Vikenovi.“

Anton si na to jméno okamžitě vzpomněl. Muž, který před rokem zabil svoji přítelkyni. Anton o případu nevěděl nic s výjimkou toho, co se psalo v novinách, a že Liama Vikena loni v srpnu odsoudili k šestnácti letům vězení. Podíval se na její auto.

„Poslechnu si vás, když mě hodíte na sociálku.“

„Samozřejmě,“ odpověděla, otevřela mu dveře a pak popoběhla na svoji stranu. „Budete mě muset navigovat, zas tak moc to tady neznám.“

Anton si ometl vodu z ramen a rukávů. Nastoupil. Stáhl si kapuci. V autě to vonělo svěžím parfémem. Když si zapínal pás, Rikke se vděčně usmála.

„Mockrát děkuju. A omlouvám se, že jsem vás takhle přepadla."

„Druhou doprava."

Šlápla na plyn. Zabočila do Nygaardské ulice a pokračovala podél parku Kirkeparken, přičemž pronesla jediné, u čeho si byl Anton naprosto jistý, že řekne: že její bratr neudělal to, za co ho odsoudili.

„Soud byl jiného názoru," odvětil Anton.

„Ano, jenže ho spíš odsoudili kvůli tomu, co udělal v minulosti."

Anton si vybavil, že Liam Viken měl v trestním rejstříku z dřívějška pár záznamů za násilné činy, v obou případech si je obstaral v opilosti.

„A co tedy?"

„Dva týdny před vraždou Cassandry ji někdo přepadl v jejím bytě. Policie nikdy nezjistila, kdo to udělal, státní zástupce si ale myslel, že za tím taky byl Liam."

„Tady doleva přes most."

Tahle událost byla pro Antona neznámá. Muselo se o tom psát v nějakém novinovém článku, jehož nadpis přehlédl. Rikke zabočila doleva a pokračovala do kopce přes most na Kråkerøy, po kterém právě cupital za dvěma dospělými dvojstup dětí v oranžových vestách. Jako dvě hejna kachňátek, která slepě následují své dvě matky. Úplně na konci šel chlapeček a držel za ruku třetího dospělého.

„Jenže ten večer, kdy k tomu přepadení došlo, byl Liam u mě doma, a to jsem i dosvědčila, jenže mi nevěřili."

„Ne," odpověděl Anton. „Alibi od rodičů a sourozenců nemá vždycky největší důvěryhodnost."

„Je tam pár dalších věcí, které nebyly dostatečně prošetřeny," dodala Rikke.

„Já pořád úplně nechápu, co to má společného se mnou. U policie už dlouho nepracuju." Ukázal ke kruhovému objezdu kus před nimi. „Tady musíme doprava."

„Zaregistroval jste před pár týdny tu vraždu ve Skiptvetu?"

Anton kývl.

„Je dost podobná," prohlásila Rikke Vikenová.

„Ne," odmítl Anton. „Cassandra Granová zemřela kvůli tupému úderu do hlavy a –"

„Někdo jí rozbil hlavu o okraj vany," přerušila ho Rikke Vikenová a vjela do Bjølstadského tunelu. „Na jejím krku se ale také našly stopy po škrcení."

„Třesky plesky. Důležité je, že tu ženskou ve Skiptvetu někdo uškrtil. Jediné, co ty dvě mají společného, je, že šlo o ženy."

„A že je obě zabili o jarních prázdninách."

„Vašeho bratra ale neodsoudili až tak úplně bez důkazů."

„Neměli jediný technický důkaz. Jen dlouhou řadu indicií."

„No… Když je řada indicií dostatečně dlouhá, tak –"

„On ji nezabil," skočila mu do řeči.

Tak ne, no, pomyslel si Anton, ale s odpovědí se nenamáhal, radši se soustředil na to, že zbývá sotva dvacet sekund a bude moct z auta vystoupit. Protože mu došlo, co po něm chce.

„Neměl jediný důvod Cassandru zabíjet," pokračovala Rikke Vikenová. „Jejich vztah skončil a on byl připravený se posunout dál."

„Oukej," odpověděl úsečně Anton. „Chápu."

„Mluvila jsem s jedním bývalým policistou, který s vámi před lety pracoval. S Larsem Askheimem."

„S tím jsem už roky nemluvil. Odkud ho znáte?"

„Bydlí kousek od mého strýce. Tvrdil, že vyšetřování bylo nedostatečné a že bychom měli zvážit, jestli nenajmout někoho, kdo by se na to podíval novýma očima, protože policie o to nemá zájem."

„A Lars tvrdil, že já bych to udělal?"

„Říkal, že minimálně nezaškodí se zeptat."

„Tady doprava." Anton ukázal na parkoviště před fredrikstadským stadionem. „Proč se na to Lars nechtěl podívat sám?"

„Říkal, že nemá čas. A taky byl toho názoru, že by se na to nikdo nehodil líp než vy."

„Já už u policie nedělám."

„Soukromě. Můžete se na to podívat soukromě. A jestli zjistíme, kdo přepadl Cassandru, jsem si jistá, že najdeme i skutečného pachatele." Rychle dodala: „Samozřejmě vám zaplatím."

„Já tyhle věci nedělám."

„Lars Askheim tvrdil, že vás zajímá jedině spravedlnost, že se jí snažíte dosáhnout za každou cenu a že právě to vás stálo kariéru."

„Ze začátku to znělo jako výstižný popis, ale kdybych to chtěl někdy využít, asi bych měl vyškrtnout tu část o tom, že mě to stálo kariéru."

Zastavila.

„A nemohl byste se aspoň podívat –"

„Ne," přerušil ji Anton. „Nemohl. Jediné, co se ke mně dostalo, je pár nadpisů a článků v novinách. Ale co si pamatuju, nebyl to pro státního zástupce zas tak těžký případ. Váš bratr Cassandře vyhrožoval, ne?"

„Špatně si to vyložili."

„Jo, přesně..." Anton si povzdechl. „A taky ho viděli na místě činu večer před tím, než ji zabili?"

„Ano…“

„Slečno Vikenová.“

Podívala se na něj.

„Napadlo vás, že váš bratr možná vinen je?“

Rikke Vikenová ztuhla a zadívala se na mladý pár, který mířil do posilovny Sky Fitness v přízemí stadionu. Anton si natáhl kapuci. Zkontroloval hodinky na mobilu. Zbývalo osm minut. Otevřel dveře a vystoupil.

„Byl jste někdy v situaci, kdy jste si připadal úplně bezmocný,“ ozvala se Rikke z auta, „protože si všichni na světě mysleli, že se pletete, přestože vy jste věděl, že máte pravdu?“

Anton se sklonil. Podíval se na ni.

„Byl.“ Smutně se usmál. „Dík za svezení.“

„Vy teď už nějakou dobu pobíráte podporu v dlouhodobé zdravotní neschopnosti,“ prohlásila Marita Olsenová. „Když jsme spolu posledně telefonovali, říkal jste, že se nechcete vracet na pozici sociálního pracovníka v Kalnesské nemocnici. To pořád platí?“

Seděli v místnosti pro návštěvníky v přízemí. Ze dvou oken byl výhled na širokou silnici a stadion. V místnosti byl jen stůl, pár židlí a kalendář na zdi. Působila sterilně a Antonovi připomínala staré výslechové místnosti. Víc než rok pro něj byla Marita Olsenová jen jméno. Jméno, které stálo úplně na konci digitálních zpráv a pod otázkami v Rekvalifikačním plánu na stránkách Úřadu práce a sociálních věcí. Teď získala i tvář a tělo. Hezké. Daleko hezčí, než si představoval. Mladší. Navíc daleko mladší, než si představoval. Mohlo jí být tak o polovinu méně než jemu, takže něco ke třiceti. Měla srdčitý obličej a tmavé vlasy jí dosahovaly těsně pod uši.

„Ano,“ odpověděl Anton. V zádech ucítil slabou bodavou bolest a změnil polohu. „To nepřipadá v úvahu.“

„Tak co školka?“ zeptala se mírně. „Že byste se vrátil k téhle práci?“

„To taky nepřipadá v úvahu.“

Děsil se setkání s ní od okamžiku, kdy mu minulý týden přišla pozvánka. Ne proto, že by dosavadní korespondence zněla přísně, ale protože věděl, že Úřad práce a sociálních věcí, zvlášť část, pod kterou spadá podpora v nezaměstnanosti, upřednostňuje digitální komunikaci. Člověka nezvou na osobní pohovor, pokud nejde o něco vážného.

Marita Olsenová se na něj dívala, jako by čekala, že dodá něco víc. Třeba něco o tom, jakou práci by dělal rád. Protože jí slíbil, že právě nad tím se zamyslí, když s ní před maximálně třemi měsíci mluvil po telefonu.

Anton se zadíval na déšť venku. Ať už tahle schůzka dopadne jakkoliv, může se aspoň radovat z globálního oteplování a faktu, že už zbývá jen březen, než naplno propukne jaro. Prohrábl si prsty vousy a vlasy po ramena a přitom poslouchal, co Marita Olsenová říká, i když úplně nevnímal obsah. Hlídač parkoviště si fotil auto před pobočkou Sparebank 1 v budově stadionu.

„Vzpomínáte si?“ zeptala se.

Obrátil se k ní.

„Jestli si vzpomínám na co?“

„Na čem jsme se domluvili, když jsme spolu posledně telefonovali.“

„Ano, samozřejmě. A přál bych si, abych pro vás měl nějakou pěknou odpověď, jenže nemám. Netuším, co bych chtěl dělat. Vím jen, že se nechci vracet do nemocnice v Kalnesu. To budu radši nezaměstnaný. A s čistým svědomím.“

Z jejího výrazu Antonovi došlo, že zmínku o čistém svědomí si mohl ušetřit. Propletl prsty v klíně. Vyslal na druhou stranu stolu nucený úsměv.

„To jsem neměla na mysli. Dohodli jsme se ještě na jedné věci.“

Anton se na ni tázavě zadíval, přestože dávno pochopil, kam míří. Došlo mu to, hned jak dostal pozvánku na tuhle schůzku. Proto bušení ve spáncích zesílilo, jakmile se toto nevyhnutelné téma dostalo na přetřes. Marita Olsenová se opřela a založila si ruce přesně pod prsy.

„Jak se vám vlastně daří, pane Brekke?“

„Líp než před půldruhým rokem.“

„Ano, to vím, to je samozřejmě moc dobře. Ale… Pletu se, když budu tvrdit, že se vám daří docela dobře a že jste vlastně dost spokojený se svou existencí takovou, jaká teď je? Že to vlastně je docela… příjemné?“ Naklonila hlavu trošičku ke straně. „Že, a teď se nebojte mi odporovat, že návrat do práce teď možná není úplně to, k čemu máte největší chuť a na co se nejvíc soustředíte?“

Anton mlčel.

„Protože když jsme spolu mluvili těsně před Vánoci,“ pokračovala Marita Olsenová, „dohodli jsme se, že mi dáte vědět, kdyby se na vaší situaci něco změnilo. A na to jste podle mě zapomněl.“

„Nezapomněl.“

„Nezapomněl?“ Marita Olsenová se na něj tázavě zadívala. „Tak proč jste mi neřekl, že si váš obvodní lékař myslí, že jste znovu práceschopný – a to už dva měsíce?“

„*Zástupkyně* obvodního lékaře,“ opravil ji Anton a uchopil propisku, která ležela na stole. „A to je přesně ten důvod, proč jsem vám o tom nedal vědět. Její názor mě totiž zas tak moc nezajímá.“ Obracel propisku mezi prsty a prohlížel si ji. Byla firemní. Stálo na ní jméno úřadu, NAV, červené na bílém. „Chtěl jsem počkat, až se můj lékař na začátku května vrátí z otcovské.“

„Ať je to zástupkyně, nebo ne, teď musíme vycházet z jejího názoru."

Anton zvedl levou ruku. Malíček a prsteníček mu volně visely, když zahýbal zbylými třemi prsty.

„A tohle zmínit zapomněla?"

„Kdepak, o dvacetiprocentním stupni invalidity jsme přirozeně informováni." Přisunula se ke stolu blíž. „Předtím jste zmiňoval, že zvažujete zažádat o plný invalidní důchod. Podle toho, co lékařka uvedla do potvrzení, které náš úřad dostal, jste práceschopný, a tím pádem pro to podmínky nesplňujete."

„Zastupující lékařka se domnívala, že bych možná – *možná* – mohl dostat přiznaný dvacetiprocentní invalidní důchod. Slyšela jste někdy takovou hloupost?" Anton odfrkl. „A to tvrdí doktorka, která prý zná moji zdravotní situaci."

„O dvacet procent samozřejmě žádat můžete, ale o sto?" Marita Olsenová zavrtěla hlavou. „Plný invalidní důchod vám nikdy nepřiznají."

„To není jen tohle." Anton znovu zvedl ruku. „Je to i to, co nevidíte." Zaťukal si prstem na čelo. „Věci tady uvnitř." Pokusil se o křivý úsměv. „Víte, na amputovanou duši žádná protéza není."

Reakce se nedočkal.

„A vůbec," pokračoval Anton, „to proto jsem se vám neozval. Chtěl jsem s dalším postupem počkat, dokud tohle všechno nebude vyjasněné, a s tím musím vydržet do května. Protože tuhle směšnou zástupkyni prostě nedokážu brát vážně."

„Plně chápu, že jste prožil dost těžké časy a dlouhou rekonvalescenci po tom, co se stalo. A je úplně v pořádku, že se chcete ohledně žádosti o invalidní důchod rozhodnout

v květnu. Ale NAV se nemůže jen tak nečinně dívat na to, jak jste další dva měsíce nečinný *vy*."

„Píše se v tom lékařském prohlášení něco o mých zádech?"

„Ano, píše, je tam zmíněno, že máte občas silné bolesti v zádech."

„Aha, takže zmíněno, ano? Tak to není nejhorší."

„Pochopila jsem to tak, že vás záda netrápí neustále."

„Teď mě třeba trápí. Včera jsem měl fajn den. To jsem si vystačil s práškem proti bolesti jen ráno. V sobotu jsem se od rána do večera nemohl ani hnout. Málem jsem se musel plazit jako tuleň, jen abych se dostal na záchod."

„Existují i zaměstnání, která zvládnete s osmi zdravými prsty."

„Můj hlavní problém nejsou dva nehybné prsty. Ale záda."

„Ano, to chápu, ale vaše obvodní lékařka ří–"

„Zástupkyně obvodního lékaře," opravil ji Anton znovu.

Marita Olsenová si podrážděně povzdechla.

„Zástupkyně vašeho obvodního lékaře říká, že pracovat můžete, a z toho my musíme vycházet – ať už se vám to líbí, nebo ne. Abych vám rozjezd trochu usnadnila, přihlásila jsem vás do Pracovního klubu."

„*Pracovního klubu*?"

„To je kurz pro lidi, kteří hledají práci, my mu ale říkáme Pracovní klub."

„*Kurz pro lidi, co hledají práci*?"

„Budete od sociálního úřadu dál dostávat podporu v dlouhodobé zdravotní neschopnosti až po dobu šesti měsíců, zatímco si budete hledat práci, ale v tom případě máte povinnost se během té doby účastnit kurzů nebo programů, které my určíme."

„A co když mě ta záda budou bolet tak, že se nedostanu z postele, nebo z jiných důvodů nebudu moct dorazit?"

„Pokud nedorazíte, povede to ke zkrácení podpory nebo jejímu zastavení. První schůzka je desátého března, koná se tady v budově v devět hodin.“

„Desátého března?“ zvýšil Anton hlas. „Tak to doufám, že máte na mysli příští rok, a ne pozítří!“

Kapitola 3

Pondělí odpoledne

Ruth Brunová se už od dětství bála být sama. Tak se děsila samoty, až její starší bratr rodičům navrhl, že může spát v jeho pokoji a v tom vlastním si jen hrát s panenkami a s kamarádkami. To aby si připadala v bezpečí. A v bezpečí také bude. To si Bjarne Brun slíbil se vší ctí a svědomím, když se v šesti letech stal starším bratrem malé holčičky. Nikdo jí nikdy neublíží, i kdyby za její obranu měl zaplatit vlastním životem, a matka i otec by přede všemi dosvědčili, že dokud žil, slib dodržel. Slib, který nabyl na důležitosti o tři roky později, když se jejich otec utopil.

A Bjarne Brun držel slovo. Dva dny po Rutiných sedmých narozeninách sourozence probudila děla z pevnosti Oscarsborg v průlivu Drøbaksundet, když odtamtud začali ostřelovat německou flotilu mířící do Osla. Třináctiletý Bjarne věděl, že před sedmi měsíci Němci napochodovali do Polska a během pouhých čtyř týdnů zemi donutili ke kapitulaci. Bylo snadné pochopit, že teď, 9. dubna 1940, je na řadě Norsko. Spěšně se oblékl, probudil matku, popadl malorážku, nařídil matce se sestrou, ať se schovají ve sklepě, načež vyrazil do sněhové vánice na kopec, odkud měl výhled na průliv. Spolu s ránem dorazilo slunce a stíhačky Luftwaffe.

Bjarne ve společnosti dalších příliš mladých bojovníků pokračoval v marném boji a mířil malorážkou na nebe a burácející letadla, ale teď matka viděla, že slib, který jí a otci dal před sedmi lety, myslel vážně.

Když matka v roce 1951 zemřela na infarkt, přestavěl Bjarne, který se vyučil na tesaře, rozlehlý rodný dům na horizontálně dělený dvojdomek a se sestrou se nastěhovali každý do svého patra. Do jejich života nikdo jiný nikdy nevstoupil. Bydleli tam jen oni dva. Až do loňského roku, kdy bratr ve věku devadesáti tří let zemřel a Ruth čekalo přesně to, čeho se celý život děsila: samota.

Stará vila potřebovala údržbu, navíc by se nějaká společnost docela hodila, a proto se rozhodla, že si vezme nájemníka. V inzerátu, se kterým jí poradil soused, nastavila nájem na nula korun a napsala, že hledá člověka praktického založení, který by jí pomohl s údržbou a možná – kdyby se to hodilo – jí zašel čas od času do obchodu, protože se jí už špatně chodí. Ozvalo se jí přes pět set lidí, kteří si přáli převést adresu do staré vilky v Drøbaku. Většinou šlo o mladé rodiny nebo mladé muže a slečny, kteří sotva dodělali střední. O těch ani neuvažovala. Protože Ruth věděla, co hledá. Osamělého, klidného dospělého muže. Někoho, kdo se moc nepředvádí. Někoho jako Bjarne.

Po několika prohlídkách měla favorita. Hezkého muže, který se představil jako Michael Rossing. Ruth zarazilo, jak vyslovuje svoje jméno. Ne Mi-ka-el, ale Maj-kl. Jako Američan. Tak se ho na to zeptala. Jestli je z Ameriky, což nebyl. Ne že by na tom záleželo, ale Ruth si musela přiznat, že mít tu Američana by byla docela paráda. Vyprávěl jí, že je čerstvě rozvedený. Děti žádné. Objevilo se tam víc lidí v jeho situaci. Michael se ale vymykal tím, že byl vyučený tesař *a* svářeč. Ale podívejme se, řekla mu Ruth, to vůbec není špatné. Sice si

nemyslela, že by mohla vyvstat akutní potřeba svářeče, ale výuční list aspoň dokazoval, že to není žádný lenoch. Navíc to byl tesař, stejně jako býval Bjarne.

Teď jeho jméno stálo už skoro rok na schránce na dopisy vedle toho jejího a ona mu neměla moc co vytknout. Vlastně mu neměla vůbec nic co vytknout. Nemohla proti němu vytáhnout, že se drží hodně stranou. Věděla přece, že kdyby to bylo opačně, kdyby u ní doma klepal ve kteroukoliv denní dobu, taky by to bylo špatně. Ale něco na něm nehrálo. Nedokázala starým, pokřiveným prstem úplně přesně ukázat na to, co to je. Možná byl až moc svědomitý. V létě a na podzim mu vůbec nemusela připomínat sekání trávy. Celý dům natřel jen pár týdnů po tom, co se nastěhoval, a sám zaplatil za barvu. Neustále a bez vyzvání jí kupoval skvělé čerstvé sýry a uzeniny, a když trvala na tom, že mu to zaplatí, prohlašoval, že to nepřipadá v úvahu, vždyť u ní přece bydlí zadarmo.

Jenže pak tu byly ty večery a noci, kdy slyšela, jak velmi opatrně sestupuje po starých, rozvrzaných schodech. Jako by nechtěl, aby si všimla, že odchází. Obvykle se po pár hodinách vrátil. Ale párkrát se nevrátil před svítáním. Nejradši by se ho zeptala, co dělal venku tak pozdě, ale nechala to být. Jí se to netýkalo.

Ale zvědavá byla. To ostatně celý život.

Když se odpolední slunce doopravdy pustilo do boje s šedými mraky, opustil Anton dnes už podruhé byt na Ferjestedské ulici, jen tentokrát neměl žádný cíl.

S pohledem upřeným na schnoucí asfalt minul restauraci Slippen. Vyšel na most, který spojoval ostrov Kråkerøy s centrem, a zastavil se uprostřed. Všiml si muže, který šel po nábřeží u centra a opíral se o kolo. Kráčel pomalu. Na zádech nesl batoh. Měl dlouhé vlasy, a přestože Anton stál

velký kus od něj, viděl, že už si je pěkně dlouho neumyl. Za pár hodin heroinové omámení opustí jeho tělo a on bude schopen nasednout na kolo a vyrazit na lov něčeho, co by mohl prodat, aby zaplatil za další dávku. Anton dostal chuť na pár piv. Nebo i víc. Na dost, aby dokázal na pár hodin utéct od toho podělaného skutečného světa.

Šel dál. Přešel přes ulici Storgata a náměstí Stortorvet a nezastavil se, dokud nestál před řadou chladniček v samoobsluze Coop Mega v nákupním centru Torvbyen. Vytáhl z jedné šestibalení tuborgu ve třetinkách. Prošel mezi regály. Popadl vakuované hovězí nakrájené na nudličky, někdo z firmy Fjordland si dal tu práci a připravil je za něj, zaplatil a šel domů.

Když hodiny ukazovaly 17.05, už si stihl dát šlofíka, večeři, vypít tři piva a pomoct Alfrédovu páníčkovi pověsit lampu. Teď ležel na gauči a zvažoval, jestli vyzunknout čtvrté pivo, nebo ne. Omámení už se dostavilo. Ne moc, ne málo. Tak akorát, aby se cítil příjemně a aby mu „Like a Rolling Stone" Boba Dylana hrající na pozadí znělo ještě líp než obvykle.

Písničku vystřídala skladba „Hurricane". Před pár lety viděl film téhož názvu. O Rubinu Carterovi. Ten chlap by se nejspíš stal mistrem světa v boxu, nebýt toho, že ho strčili do basy za trojnásobnou vraždu. Za trojnásobnou vraždu, u které úřadům trvalo devatenáct let zjistit, že ji vlastně nespáchal. Když se nad tím Anton zamyslel, uvědomil si, že o vítězství spravedlnosti se nakonec nepostaraly úřady, ale parta dobrovolníků v čele s puberťákem, který si s odsouzeným dopisoval.

Anton si vzpomněl na ženu z rána.

Byl jste někdy v situaci, kdy jste si připadal úplně bezmocný, protože si všichni na světě mysleli, že se pletete, přestože vy jste věděl, že máte pravdu?

Anton se vyhrabal na nohy. Došel do lednice a otevřel čtvrté pivo. Lokl si, vytáhl z iPadu na lince nabíječku a usadil se s tabletem u kuchyňského stolu. Odemkl obrazovku a otevřel si web Zlatých stránek. Naťukal jméno. Objevily se výsledky. Jedna shoda. Adresa byla na Nordstrandu, kus za centrem Osla. Dal si další lok. A další. Zadal číslo do telefonu. Zíral na něj, dokud obrazovka nezhasla. Znovu telefon probudil a zmáčkl zelené tlačítko. Čtyřikrát to zazvonilo, než to někdo vzal:

„Prosím?“

V hlavě mu hučelo. Zadíval se na Ferjestedskou ulici. Ke společenskému klubu Phønix. Žádný červený koberec. Nikdo, kdo by si na schodech připíjel a smál se. Na parkovišti ani jediné auto.

Rukou pevně svíral telefon. Neměl by volat teď, měl by počkat, až vystřízliví. Na druhou stranu, to by nejspíš nezavolal vůbec.

„Prosím…?“ zopakovala Rikke Vikenová.

„Můžeme se klidně sejít.“

Ticho.

Do hajzlu, pomyslel si Anton. Slyšel, jak opile jeho hlas zní. Nebylo ani půl šesté. V pondělí. Taky si toho musela všimnout. Neznělo to úplně jako blábolení, ale rozhodně jako že má pár promile. Vstal. Vylil zbytek piva do dřezu. Otevřel jednu z horních skříněk. Zacinkalo to, když sáhl pro skleničku.

„To je Anton Brekke?“

„Jo.“

Pustil vodu. Natočil si plnou sklenici.

Kapitola 4

Pondělí večer

Cactus byla restaurace v mexickém stylu asi pro dvacet hostů. Na stěnách visela sombrera. Z reproduktorů tlumeně znělo drnkání kytar. Bufet s tortillami uprostřed místnosti, na který se Anton vrhl naposledy před týdnem, už sklidili. V rohu seděli čtyři teenageři a pili mléčný koktejl. O pár stolů dál se postarší pár dělil o pizzu.

Rikke Vikenová se usadila u jednoho ze stolů u okna, rukou si podepřela bradu a zamyšleně vyhlédla na pěší zónu a radnici. Na stole před ní ležel šanon. Antona napadlo, že dorazila o dost dřív, protože vedle šanonu stála napůl vypitá káva připravená způsobem, jehož jméno ani neznal. Když se přiblížil ke stolu, vzhlédla.

„Mockrát děkuju," řekla. „Hodně to pro nás znamená."

„Mhm," zahučel Anton a posadil se.

„Dáte si něco?"

„Ani ne, díky," odpověděl Anton, který se tři předchozí hodiny snažil vyhrabat z opice procházkou na čerstvém vzduchu. Svlékl si bundu a pověsil ji na opěradlo židle. „Nebo možná kolu."

Díval se za ní, jak jde k baru a objednává. Bez kabátu vypadá menší a mladší, pomyslel si. Energická. Kdyby měl

ráno uhodnout její věk, tipoval by něco lehce po třicítce, ale teď by ji odhadoval na mladší. Shrnula si světlé vlasy za uši, zaplatila a vrátila se k němu. Postavila láhev před Antona a posadila se.

„Díky."

Anton se napil.

„Ne," opravila ho. „To já děkuju vám."

„To už jste přece udělala."

„Kolik za to budete vlastně chtít?"

„To vyřešíme později," odpověděl Anton.

„Díky – znovu. Takže jsme domluvení."

Podala mu přes stůl ruku. Anton její gesto opětoval.

„Povězte mi o vašem bratrovi, slečno Vikenová."

Obemkla prsty skleničku, a než začala mluvit, napila se. Anton mezitím usrkával kolu. Liam byl o dva roky starší než ona a vždycky to byl hodný kluk, jenže divoch. Když mu jako malému řekli, že nemá lézt na gauč, šel ven a vylezl místo toho na okap. Ve škole to s ním bylo trochu slabší, ale hlavně proto, že ho to nezajímalo.

„Chtěl se totiž stát profesionálním fotbalistou. A ano, byl dobrý. Hrál na zkoušku v klubech Vålerenga a v Brann, měl to zkusit taky v Lillestrømu. Jenže pak přišel večer, který nejspíš vytyčil celý zbytek jeho života."

„Co se stalo?"

„Porval se s jedním chlápkem v hospodě."

„Proč?"

„Protože to zkoušel na jeho holku."

„To byl Liam až takhle žárlivý?"

„Ne, to Liam to zkoušel na holku, která tam měla přítele. Stála u baru sama. Jenže on byl prostě sukničkář. Když se s ní dal do řeči, objevil se její přítel, začal Liamovi vyhrožovat a strčil do něj. To se mu moc nelíbilo, takže ho srazil k zemi."

„To je jeden z těch násilných činů, za které ho odsoudili, jak jsem se dočetl?“

„Ano. Dostal za to pokutu a pár hodin společensky prospěšných prací. A to snesl. Liam se nikdy nebál nést následky svých činů a dobře chápal, že ten večer udělal hloupost. V Lillestrømu už tak chápaví nebyli. Z možné posily klubu z něj najednou byla nežádoucí osoba. A nejen tam, ale i ve všech ostatních klubech.“

„Kolik mu v té době bylo?“

„Zrovna oslavil osmnáctiny.“

„A v tu chvíli začala ta sestupná spirála?“

„Ano. O pár let později dostal klepeta před Baroquem v Oslu, protože se popral s jedním z vyhazovačů. Když tam dorazila policie, našli u něj pár gramů kokainu. Pro mě s mámou a tátou to byl šok, víte? Věděli jsme, že venku provádí leccos, ale netušili jsme, že začal s drogami. Takže si dal další kolečko společensky prospěšných prací a potom už to šlo prostě jenom z kopce. Neměl žádné vzdělání, takže dostával jen různé krátké brigády. Kokain vyměnil za amfetamin a staré a dobré kamarády vystřídali noví a špatní. Pak jednou vyletěl na mámu, protože mu už nechtěla půjčit další peníze, a táta ho vyhodil a řekl mu, ať se vrátí, až bude čistý.“

„A to mu bylo kolik?“

„Dvaadvacet nebo třiadvacet.“

„Tou dobou bydlel u rodičů?“

„Ne, s jedním z těch mizerných kámošů si pronajímali takovou sklepní díru. Ale netrvalo dlouho a došlo mu, že takhle odežene všechny, kterým na něm záleží. Tak šest nebo sedm měsíců se skoro neozval, jen tu a tam poslal zprávu. A pak najednou stál přede dveřmi. A byl to zase on.“

„Přestal fetovat?“

„Jo.“

„A to zvládl sám?“

„Ano. Ale… On vlastně nikdy nebyl *opravdický* narkoman, jestli mi rozumíte?“

„Sváteční feťák,“ řekl Anton. „Chápu. Jenže ty svátky byly pravděpodobně pořád delší, že?“

„Ano, tak se to dá říct. Původně to byl jen milý a vstřícný kluk. Vždycky ostatním pomáhal. Jenže…“ Odhrnula si pramen vlasů z čela. „Když najednou zjistil, že z něj profesionální fotbalista *nikdy* nebude, zlomilo ho to, a kvůli špatným známkám stál vždycky ve všech frontách až na samém konci.“

„A co pak? Do Cassandřiny vraždy nám ještě pár let zbývá.“

„Liam si předtím našel práci na rybářské lodi ve Finnmarce. Tak se dokázal zbavit těch zlozvyků. A tam pak pokračoval dál.“

„To si asi vydělal pěkné peníze, co?“

„Jo, dost, a tady to máte: žádný hlupák to nebyl, i když nadělal pár hloupostí. A…“ Dopila kávu. „Kde jsem to vlastně skončila?“

„Liam se vrátil. Bez drog a s prací.“

„Ano. Většinou pracoval pár měsíců bez přestávky, pak byl dva měsíce doma. Ale místo aby se v tom dlouhém období volna flákal, vystudoval na osobního trenéra. To aby se měl o co opřít, aby se zase nevrátil ke starým zlozvykům. Pořád chodil chlastat s kámoši, ale teď se scházel s těmi starými přáteli. Těmi, které měl v pubertě – a s drogami byl konec. Tak šel jeho život nějakou dobu dál. Vlastně se ani nemohl mít lépe. Peníze mu tekly ze dvou stran a neměl ani moc starostí.“ Zadívala se oknem na člověka, který venku před foyer kina v přízemí radnice parkoval koloběžku. „A pak potkal Cassandru Granovou.“

„Kolik mu v té chvíli bylo? Protože to už se zas tak strašně dávno nestalo, ne?“

„Před půldruhým rokem. Liamovi tou dobou bylo osmadvacet. Kromě rybaření dělal osobního trenéra v EVO Vika."

„A ona si ho najala?"

„Ne. Cassandra osobní trenéry nevyužívala, ale dali se do řeči při cvičení. Pak se spřátelili na facebooku a snapchatu a… však to znáte, kam to vede."

„To vážně neznám," odpověděl Anton, „ale dokážu si to představit. Jedno vedlo k druhému a tak dál."

„Mimo posilovnu se bavili čím dál tím víc a pak spolu začali randit."

„Scházeli se dlouho, než bylo jasné, že spolu chodí?"

Rikke Vikenová zavrtěla hlavou.

„Tady se média spletla. Ať už schválně, nebo ne, to netuším, ale Liam a Cassandra *spolu nikdy nechodili*. Liam si to přál. Byl velmi zamilovaný, ale Cassandra žádný vztah nechtěla. Liam mi vyprávěl, že tvrdí, že *závazně hledá něco nezávazného*. Takže…. Moc jsem nechápala, proč na ni mrhá časem. I když, když se člověk soustředí na zevnějšek, tak to chápu. Byla vážně moc krásná." Rikke Vikenová objala rukama prázdnou skleničku. „Vídali se celý podzim a pak po začátku nového roku. Chovali se víceméně jako partneři. Přespávali u sebe. Jezdili na výlety. A Liam se několikrát pokusil nadhodit, jestli by si neměli navzájem něco slíbit, ale z toho byla akorát špatná nálada."

„Proč o to nestála?"

„Podle mě si to Liam tolik přál proto, že se mu zdálo, že k tomu, aby byl jeho život úplný, mu chybí už jen přítelkyně. Přál si založit rodinu."

„Viděl jsem titulky o nějaké výhrůžné esemesce. O co šlo?"

„Loni v březnu to mezi nimi začalo trochu drhnout. Cassandra měla jet na víkend do Paříže a Liam se jí samozřejmě zeptal, jestli má jet taky, jenže ona chtěla jet sama. Prý že

potřebuje trochu času sama pro sebe. Liam se naštval – a já to naprosto chápu."

„Bál se, že tam jede s někým jiným?"

„To určitě taky, ale spíš mu to připadalo divné. Vyrazil na tah s pár kámoši a poslal jí pár pitomých zpráv." Rychle dodala: „Ale Cassandra jemu taky."

„Jak zněla ta výhrůžná zpráva?"

„Napsal jí, že jestli do Paříže pojede bez něj, bude to mít následky."

„A jela?"

„Jo."

„Co myslel těmi *následky*?"

„Tím myslel, že na to dál nebude mít nervy. Tou dobou se vídali už pět nebo šest měsíců a jeho začínalo štvát, že vůbec neví, jak si ona představuje budoucnost."

„Myslel si, že by teď už měla vědět, jestli stojí za to to s ním zkusit, nebo ne?" položil Anton rétorickou otázku.

„Ano. Mně řekl: ‚Nepožádal jsem ji rovnou o ruku, jen o nějaký závazek.' Cassandra se vrátila z Paříže a následující týden spolu skoro vůbec nebyli ve spojení. Jen si vyměnili pár zpráv. A pak přišel ten týden, kdy Cassandru zavraždili. Liam vyrazil ven s pár kámoši, ale neměl náladu pařit, takže partu dost brzo opustil, vrátil se domů a pil dál tam. Když přišla noc, usoudil, že nastal ideální okamžik si u Cassandry vyzvednout věci. Pár mikin, bundu a nabíječku na telefon. Jen několik drobností."

Anton soustředěně přikývl.

„Zazvonil, ale nikdo neotevřel. Liam viděl, že dveře nejsou zamčené, tak vešel dovnitř. Bunda a mikiny ležely připravené a složené na komodě za dveřmi a věděl, že nabíječka je v ložnici. Jistěže to byla hloupost, nakráčet takhle bez ohlášení do jejího bytu, ale…"